

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Інститут економіки і міжнародних відносин
Інститут державного управління та регіонального розвитку

**МАТЕРІАЛИ ДОПОВІДЕЙ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ»**

7 березня 2014 року

м. Ужгород

– поетапного звільнення сільських жителів, що вперше ресеруються для провадження підприємницької діяльності у сільській місцевості, від окремих видів оподаткування на строк до трьох років;

– посилення правового та соціального захисту орендодавців (власників) землі і майна, гарантування доходів відповідно до укладених договорів;

– залучення осіб, що провадять підприємницьку діяльність, та тих, о зайняті в особистих селянських господарствах, до участі в системі загальносоюзного державного соціального страхування, а також добровільного пенсійного забезпечення;

– здійснення заходів щодо забезпечення аграрного сектору кваліфікованою робочою силою, підвищення професійно кваліфікаційного рівня працівників, зокрема в результаті розвитку системи професійного навчання персоналу підприємств, установ та організацій.

Стратегічним завданням держави на етапі підвищення зайнятості аселення є: забезпечення оптимального співвідношення між попитом і пропозицією на робочу силу; створення рівних можливостей в реалізації кожним зацездатним громадянином права на вільний вибір діяльності, своєчасне отримання за це винагороди та вчасної різнобічної державної допомоги, які б забезпечували достойний рівень проживання [5, с. 30].

Таким чином, усі зазначені проблеми, що існують та сьогодні на ринку праці в Україні зводяться до питань професійної базової підготовки висококваліфікованих кадрів, мобільності кадрів за територіальним критерієм, а також до пить розробки законодавства, яке покликане регулювати й контролювати трудові відносини між його учасниками, включаючи державу, що взяла на себе момент соціальної відповідальності та соціальної справедливості в межах країни. Система іходів щодо регулювання рівня безробіття в Україні повинна включати: подальший розвиток системи державної служби зайнятості, професійної орієнтації, підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів; надання підприємцям субсидій та податкових пільг для працевлаштування безробітних тощо.

Список використаних джерел:

1. Булавка О.Г. Соціалізація трудових ресурсів як передумова удосконаленн зайнятості / О.Г. Булавка, Н.В. Германюк // Економіка АПК. – 2011. – №7. С. 129-138.
2. Державна цільова програма розвитку українського села на період з 2015 року. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1:8-2007>
3. Закон України «Про зайнятість населення». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5067-17>
4. Лузал Ю.Я. Соціально трудовий потенціал українського села / Ю.Я. Лузал // Економіка АПК. – 2010. – №1. С. 123-127.
5. Саблук П.Т. Концепція розвитку сільських територій до 2030 року / П.Т.Саблук, М.Й. Малік, О.Г. Булавка та ін. // – К. ННЦ «ІАЕ». – 2007. – 45с.
6. Харашівилі Ю. Методичний підхід до оцінки тіньової зайнятості в Україні / Ю. Харашівилі, Н. Дмитренко // Економіка України. – 2010. – №12. – С. 16-28.

СУЧАСНІ ЗАГРОЗИ ЕКОНОМІЧНІЙ БЕЗПЕЦІ УКРАЇНИ У СФЕРІ ВАЛЮТНИХ ВІДНОСИН

Пугач Олександра Анатоліївна

аспірант кафедри фінансів і банківської справи

Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кедрачука

В сучасних умовах функціонування національної економіки проблема забезпечення стабільності грошово-кредитного та валютного ринку України набуває особливої актуальності, адже забезпечення економічної безпеки держави можливе лише при

навивності достатнього обсягу фінансових ресурсів для обслуговування соціально-економічних потреб країни.

Однією із складових фінансової та економічної безпеки держави є валютна безпека. Діагностика її стану в Україні проводиться за офіційно затвердженою методикою Міністерства економічного розвитку і торгівлі України на основі індикативного аналізу [1; 2]. До 2013 року валютна безпека України оцінювалася лише за трьома показниками (табл. 1), але з прийняттям нових методичних рекомендацій щодо розрахунку рівня економічної безпеки України, затверджених наказом Міністерства економічного розвитку України від 29.10.2013 р. № 1277 [1], перелік показників валютної безпеки було розширено до шести основних показників, які мають безпосередній вплив на загальний рівень економічної безпеки держави.

За результатами аналізу індикаторів валютної безпеки України, значення яких представлено в таблиці 1, можна зробити висновок, що у сфері валютного регулювання існує низка постійних та тимчасових загроз економічній безпеці України. Так, протягом 2007–2013 рр. рівень доларизації економіки знаходиться поза межами допустимих значень. Протягом досліджуваного періоду рівень доларизації депозитів постійно знаходився в зоні критичного стану й перевищував критичне значення 25% більш ніж в 1,5 рази. Починаючи з 2010 року намітилася позитивна тенденція до зниження рівня доларизації кредитів, який у 2013 році становив 33,82% проти 59,1% у період розгортання світової фінансово-економічної кризи 2008-2009 рр. При цьому рівень доларизації грошової маси протягом аналізованого періоду коливається в межах небезпечної зони навколо критичного значення в 30 %.

Таблиця 1

Динаміка індикаторів валютної безпеки України у 2007–2013 рр.

№ п/п	Найменування індикатора	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1	Індекс зміни офіційного курсу національної грошової одиниці до долара США, середній за період, %	100,00	104,30	147,92	101,85	100,40	100,29	100,03
2	Відношення обсягів депозитів в іноземній валюті до загальних обсягів депозитів (рівень доларизації депозитів), %	43,9	48,3	42,6	43,0	44,0	43,9	36,8
3	Валові міжнародні резерви України, місяці імпорту	4,7	6,4	4,9	5,0	3,5	2,8	2,6
4	Частка кредитів в іноземній валюті в загальному обсязі наданих кредитів, %	49,91	59,10	50,85	46,03	40,31	36,75	33,82
5	Сальдо купівлі/продажу населенням іноземної валюти, млрд. доларів США	4,28	6,11	8,38	9,73	13,44	10,19	5,29
6	Рівень доларизації грошової маси, %	22,8	30,6	31,7	29,7	30,4	32,1	27,2

Пояснення: [шaded] – величина індикатора, яка характеризується як критичний рівень економічної безпеки та за якої рівень економічної безпеки дорівнює 0,2, або 20% оптимального значення; [dotted] – величина індикатора, яка характеризується як небезпечний рівень економічної безпеки та за якої рівень економічної безпеки дорівнює 0,4, або 40% оптимального значення.

Джерело: розраховано автором за даними Національного банку України [3]

Таким чином, системною загрозою економічній безпеці України з високим рівнем впливу є значний рівень доларизації української економіки. Загроза полягає в тому, що в доларизованій економіці, де одночасно іноземна й національна валюта виконують функції грошей, деформують канали трансмісійного монетарного механізму, що суттєво підвищує невизначеність у монетарній сфері, посилює вплив монетарних шоків і ризики боргової кризи. Загрозливою виглядає доларизація української економіки й через накопичення кризисного потенціалу національної економіки внаслідок подвійного дефіциту держбюджету і платіжного балансу).

На початку 2014 року відбулася значна девальвація національної грошової одиниці України по відношенню до долара США (рис. 1).

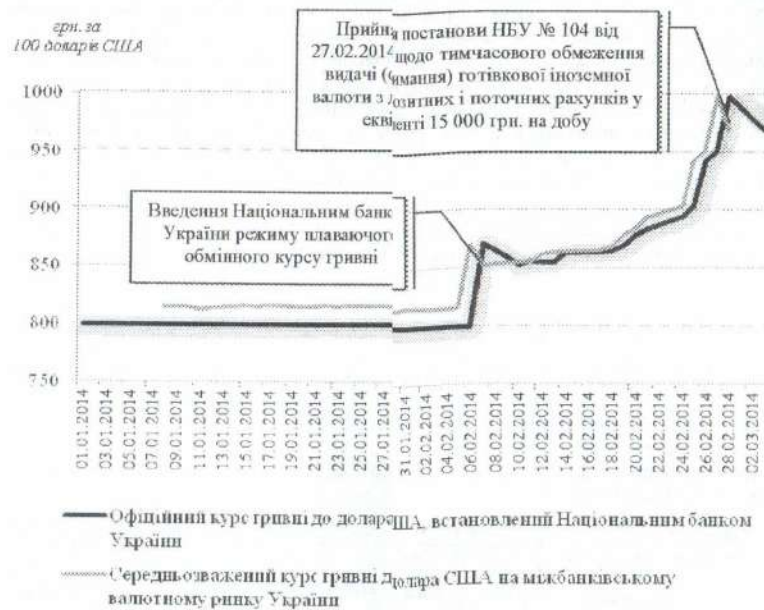

Рис. 1. Динаміка курсу гривні до долара США у січні – лютому 2014 року
Джерело: складено автором за даними Національного банку України [3]

Експерти зазначають, що різке падіння курсу гривні у лютому 2014 р. зумовлене рядом причин, головними з яких є наслідки політики Національного банку України щодо штучного стримування курсу національної грошової одиниці протягом тривалого періоду на рівні 8,1–8,3 грн. за долар США, зростання рівня ризикованості операцій на грошово-кредитному ринку України в зв'язку з нестабільністю ситуації в країні, неузгоджений з НБУ вихід міжбанківський валютний ринок НАК «Нафтогаз України» із закупівлею валют за завищеним курсом для виплати частини боргів перед ВАТ «Газпром» та ін.

Нестабільність на валютному ринку країни є реальною загрозою економічній безпеці держави. Для нейтралізації її негативного впливу НБУ здійснює заходи з часткового обмеження видачі депозитів у іноземній валюті та відмовився від використання штучної прив'язки гривні до долара США. Відновлення стабільності національної грошової одиниці можливе за умови поповнення золотовалютних резервів України, які станом на 1 лютого 2014 р. склали 17,8 млрд. дол. США й скоротилися за останній рік майже в 1,4 рази [3], за рахунок залучення додаткових фінансових ресурсів від міжнародних організацій, зокрема МВФ.

Разом з цим негативна тенденція щодо зменшення валових міжнародних резервів України, а також значне перевищення у 2011 та 2012 рр. попиту серед населення на іноземну валюту над її пропозицією свідчить про наявність потенційних загроз економічній безпеці України. У разі відсутності системи адекватних заходів з їхчасного виявлення та поперередження небезпечні явища на валютному ринку країни можуть стати реальними загрозами, які в поєднанні із сукупністю сучасних ризиків в сфері міжнародних відносин здатні підірвати основи як фінансової й економічної безпеки України, так і національної безпеки цілому.

Список використаних джерел:

1. Методичні рекомендації щодо розрахунку рівня економічної безпеки України [Електронний ресурс] / Наказ Міністерства економічного розвитку України від 29.10.2013 р. № 1277 // Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. – Режим доступу : <http://me.kmu.gov.ua/>
2. Методика розрахунку рівня економічної безпеки України [Електронний ресурс] / Наказ Міністерства економічного розвитку України від 02.03.2007 р. № 60 // Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. – Режим доступу : http://me.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=97980&cat_id=38738.
3. Національний банк України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/>

АНАЛІЗ ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ В КОРПОРАТИВНОМУ СЕКТОРІ У СФЕРІ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙ

Темнюк Тетяна Олександрівна
аспірант кафедри економічної теорії
Херсонського державного університету

Сфера телекомунікацій в Україні відіграє значущу роль у розвитку країни. Будучи відносно новим видом бізнесу, телекомунікації є однією з найбільш сучасних і динамічних сфер, в якій задіяні кваліфіковані кадри та використовуються новітні технології. Останніми роками ця сфера розвивалась випереджуючими темпами порівняно із загальним зростанням економіки [3].

Корпоративне управління підприємствами сфери телекомунікацій має низку характерних ознак – певної форми власності, наявності специфічних органів управління, особливих зв'язків компанії з зовнішнім та внутрішнім середовищем тощо. Складність корпоративного управління для операторів телекомунікацій знайшло відображення у поєднанні корпоративних якостей, спільної діяльності з сучасними методами менеджменту в спеціальних бізнес-напрямах. Воно є складним комплексом пов'язаних між собою проблем різної природи: організаційно-правових, економічних, мотиваційних, соціально-психологічних. Кожна із зазначених складових має специфічний набір важелів, заходів, форм впливу на діяльність корпорації, що в кінцевому результаті роблять її унікальним явищем [1, с.46].

Складність середовища, в якому функціонують корпоративні підприємства сфери телекомунікацій полягає у тому, що кожне ринково орієнтоване підприємство даної сфери являє собою відкриту соціально-економічну та матеріально-речову систему. Раптові або швидкі зміни, технологічні, організаційні та зростання конкуренції, а також вплив багатьох інших чинників, створюють враження про неможливість визначення їх впливу на організацію для вирішення необхідних рішень. Дійсно, проводити ефективну діяльність у ринковому середовищі складно, але можливо, про що свідчать успіхи провідних корпорацій світу. Україна, як і будь-яка країна має свої особливості, які треба певним чином враховувати [4, с.45].

Відносини між організаційною культурою і результатами роботи корпоративного підприємства залежать багато в чому від змісту тих цінностей, які затверджуються